

ที่ นร ๐๒๐๕/๓๒๓๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

90 มีนาคม ๒๕๔๓

เรื่อง รายงานการตรวจสอบข้อมูลเครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ค่วนที่สุด ที่ วว ๐๕๐๑/๒๕๕๒
ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ตามที่ขอให้มาเสนอคณะรัฐมนตรีทราบเรื่อง รายงานการตรวจสอบข้อมูล
เครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ซึ่งสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้ดำเนินการตรวจสอบและ
รวบรวมข้อมูลการใช้เครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารกัมมันตภาพรังสีทุกชนิด
ในประเทศไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (นายพรเทพ เสงษ์ไพบูลย์) รายงานว่า ตามมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อมตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตครอบครองเครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ จำนวน
เครื่องฉายรังสีที่ยกเลิกการใช้งาน และสถานที่จัดเก็บ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยสำนักงาน
พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พปส.) ได้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลเครื่องฉายรังสี
โคบอลต์ - ๖๐ สรุปได้ ดังนี้-

๑. เครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ในประเทศไทยปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๕ เครื่อง
ใช้งานอยู่ ๓๕ เครื่อง ยกเลิกการใช้งาน ๑๐ เครื่อง

๒. เครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ที่ใช้งานปัจจุบันจำนวน ๓๕ เครื่อง ใช้งานใน
๖๐๓ หน่วยงาน เป็นจำนวน ๓,๑๘๑ ชุด รวมกัมมันตภาพรังสี ๑,๕๑๖,๐๓๗,๕๑๒.๗๗๘ mCi
เป็นเครื่องที่ใช้ในด้านการแพทย์ ๒๕ เครื่อง ใช้ในด้านอุตสาหกรรม ๓ เครื่อง และใช้ในด้าน
การศึกษาวิจัย ๗ เครื่อง ทั้งหมดอยู่ในความดูแลของผู้เชี่ยวชาญด้านรังสีวิทยา

๓. เครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว ๑๐ เครื่อง เก็บไว้ที่ พปส.
๗ เครื่อง และเก็บไว้ภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญด้านรังสีวิทยา ณ สถานพยาบาลต่าง ๆ ๓ เครื่อง
การดำเนินการเกี่ยวกับ บริษัท กมลสุโกศล จำกัด ซึ่งกระทำผิดพระราชบัญญัติพลังงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดย พปส. ได้แจ้งความดำเนินคดีใน
๓ ประเด็น คือ

(๑) กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส เป็นความผิดตาม มาตรา ๓๐๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) กระทำผิดพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๖ โดยผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดการรั่วไหล หรือแพร่กระจายมลพิษ ต้องรับผิดคดีใช้สินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น

(๓) กระทำผิดพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ โดยมีวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้หรือวัสดุต้นกำลังไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้ รับอนุญาต

ขณะนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้น ๒ ชุด เพื่อพิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมโดยเฉพาะ บทกำหนดโทษ ตลอดจนดูแลขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสีให้เกิดความรัดกุมรอบคอบ และปลอดภัยยิ่งขึ้น ส่วนคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งจะพิจารณาจัดหาสถานที่เก็บที่เหมาะสม พร้อมกันนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency : IAEA) มาให้ข้อคิดเห็นโดยได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขแล้ว ผู้เชี่ยวชาญจาก IAEA ได้กล่าวชมเชยการกักแหล่งกำเนิดรังสีกระทำ โดยถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัย นอกจากนี้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ตรวจสอบสถานที่จัดเก็บ เครื่องฉายรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ตามสถานที่ต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีวิธีการเก็บอย่างถูกต้องและสามารถติดตาม ตรวจสอบได้ทุกเครื่อง

การกักจัดสารกัมมันตรังสีโคบอลต์ - ๖๐ ที่เลิกใช้งานแล้ว ขณะนี้ยังไม่มีวิธีการกำจัด สารดังกล่าวด้วยการทำลาย แต่ต้องเก็บรักษาไว้ในภาชนะที่ห่อหุ้มด้วยตะกั่วและสถานที่ที่ปลอดภัย โดยปล่อยให้สลายไปเอง ซึ่งทุกระยะเวลาประมาณ ๕.๑ ปี ปริมาณรังสีจะสลายไปครึ่งหนึ่ง สำหรับสารโคบอลต์ - ๖๐ เครื่องที่เกิดเหตุนี้ บริษัท กมลสุโกศลฯ ได้ขออนุญาตส่งออกไปให้ บริษัทผู้ขายผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ ตามข้อตกลงที่ผูกพันไว้ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๒ แต่ไม่ได้ ส่งออก เนื่องจากบริษัทฯ ในต่างประเทศได้ล้มเลิกกิจการไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเป็นการกระทำ ผิดพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รายงานเพิ่มเติมว่า คณะผู้เชี่ยวชาญของ IAEA ได้ยืนยันว่า การแพทย์ของไทยสามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับ สารกัมมันตภาพรังสีได้ดีและวิธีการตรวจสอบค้นหาสารกัมมันตรังสีที่รั่วรับซื้อของเก่า ขอยุติความกังวล

จังหวัดสมุทรปราการ ของเจ้าหน้าที่ พปส. โดยการวิ่งเข้า - วิ่งออก สลับเปลี่ยนกัน นั้น เป็นวิธีการ
ที่ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้ได้รับรังสีเป็นเวลานาน ซึ่งจะทำให้เกิดการสะสมรังสีในตัวมากขึ้น
ทราบว่าประเทศญี่ปุ่นก็ได้ใช้วิธีการเดียวกัน สำหรับการจัดหาสถานที่จัดเก็บสารกัมมันตรังสีเพิ่มเติม
ขณะนี้ พปส. กำลังพิจารณาหาสถานที่ และกำหนดกระบวนการจัดเก็บโดยถูกต้องเพื่อให้ประชาชน
ในบริเวณใกล้เคียงเกิดความมั่นใจในความปลอดภัยและไม่กีดกัน

นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ต้องนำเรื่องนี้เป็นอุทาหรณ์ให้ พปส. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มี
หน้าที่โดยตรงและมีมาตรฐานในการดำเนินงาน พิจารณากำหนดมาตรการในการดูแลป้องกันเพื่อให้
ประชาชนเกิดความเข้าใจและเชื่อมั่น พร้อมทั้งควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ให้ทันสมัย

ปัจจุบันมีอีกหลายเรื่องที่มีความเสี่ยงต่ออันตราย เช่น การก่อสร้างตึกสูงๆ ก๊าซ
ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบมักจะห่อหุ้มในการควบคุมดูแล ตรวจสอบและติดตาม และต้องยอมรับ
ความเป็นจริงว่า การพัฒนาในด้านต่างๆ ก้าวหน้าไปมาก มาตรการในการควบคุมดูแลติดตาม
ไม่ทันสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นก็แก้ไขปัญหาล่าช้า ซึ่งกว่าเหตุการณ์จะเรียบร้อยต้องใช้
ระยะเวลานาน ขอให้ทุกหน่วยงานได้ทบทวนตรวจสอบดูแลงานในความรับผิดชอบ หากมีสิ่งใดที่เป็น
จุดอ่อนในมาตรการหรือมาตรการต่างๆ ไม่ทันสมัย ก็ให้ปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไข
กฎหมายและให้ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติรับทราบ และให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง ไปดำเนินการตามความเห็นของนายกรัฐมนตรี

จึงเรียนขึ้นมายังมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

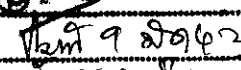
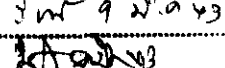
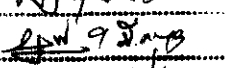
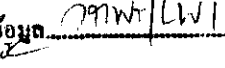
สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

10 ส.ค. 2543

โทร. ๒๘๒๒๓๐๖

โทรสาร ๒๘๑๐๖๒๓

<LW๑๑๕>

๑ ส.ค. 2543
รองฯ 
ผอ.สวป. 
ผอ.ส่วนฯ 
จวค.๔ 
จวค./จบท. 
จนท.บันทึกข้อมูล 